

Povodí Moravy dokončilo rekonstrukci vodního díla Letovice

10.12.2024 - | Povodí Moravy

Rozsáhlá rekonstrukce vodní nádrže Letovice je dokončena. Vodní nádrž po rekonstrukci bezpečnostního přelivu, skluzu a vývaru splňuje nové požadavky na zabezpečení vodních děl a dokáže bezpečně převést desetitisíciletou povodeň.

Společně s rekonstrukcí byly odtěženy také sedimenty ze zátopy vodní nádrže. Vodohospodáři postupně navyšují hladinu, do plného stavu aktuálně zbývají tři metry. Práce trvaly tři roky a vyžádaly si finanční náklady ve výši 234,4 mil. Kč.

V srpnu 2021 začalo Povodí Moravy snižovat hladinu v nádrži tak, aby během podzimu mohly začít stavební práce na hrázi, bezpečnostním přelivu, spadišti, odběrné věži a také příprava na těžbu sedimentů. Nyní, po třech letech, jsou všechny práce dokončeny a hladina ve vodní nádrži se opětovně navyšuje na plnou zásobní hladinu. *„Aktuálně dokončená rekonstrukce zvyšuje bezpečnost a spolehlivost provozu vodního díla i při extrémní desetitisícileté povodni. Splňuje tak přísná bezpečnostní kritéria kladená na vodní díla v České republice,”* popisuje přínos rekonstrukce generální ředitel Povodí Moravy Václav Gargulák. Rekonstrukcí byla zvýšena kapacita bezpečnostního přelivu, spadiště, skluzu a vývaru. Úpravou prošla také odběrná věž, těleso hráze včetně koruny a mostovky. Modernizovány byly objekty zabezpečující provoz vodní nádrže, jako je například systém zařízení technickobezpečnostního dohledu, a nově byl doplněn také kamerový systém. Stavební náklady na rekonstrukci vodní nádrže si vyžádaly částku 234,4 mil. Kč a byly hrazeny z programu Ministerstva zemědělství „Podpora prevence před povodněmi IV“, podprogramu „Podpora protipovodňových opatření s retencí“.

Průběh rekonstrukce se neobešel bez komplikací, které zapříčinily prodloužení termínu prací. *„Při stavebních pracích na vývaru byly zjištěny nepředvídatelné geologické poměry. Museli jsme proto výrazně změnit pracovní postup. Úpravy projektové dokumentace a změna pracovního postupu vedly k posunutí termínu dokončení stavby o sedm měsíců,”* popisuje Gargulák. Další mírné komplikace pak nastaly při povodňové situaci v září, kdy musely být kvůli množství vody krátkodobě přerušeny práce na opevnění koryta pod nádrží. *„V průběhu stavby jsme řešili několik povodňových situací. Díky snížené hladině vody v nádrži však tyto povodňové epizody neohrožily stavbu ani celkovou bezpečnost vodního díla. Naopak i v těchto podmínkách splnilo vodní dílo svoji protipovodňovou funkci a při zářijové povodni dokázalo snížit kulminační přítok ve výši téměř pětileté vody na polovinu,”* dodává Gargulák. Povodí Moravy nádrž postupně v závislosti na hydrologických podmínkách napouští, a to až do plného stavu na kótě 360,10 m n. m. Aktuální výše hladiny je 357,10 m n. m.

Současně s rekonstrukcí byly také odtěženy sedimenty ze zátopy vodní nádrže v místech od přítoku až po starou zatopenou silnici mezi obcemi Křetín a Lazinov a v Lazinovské zátoce. *„Nad rámec původního plánu jsme odtěžili o 10 tisíc kubíků sedimentů více, což přispěje k posílení retenční schopnosti vodní nádrže a prodlouží dobu, za kterou budeme muset znovu snížit hladinu a odtěžit nově usazené sedimenty,”* říká Gargulák. Celkem Povodí Moravy z nádrže odtěžilo 76 tis. m³ sedimentů.

Zcela zásadní pro posuzování bezpečnosti vodních děl za povodní je bezpečné převedení návrhové povodně, která v minulosti u významných vodních děl byla na úrovni stoleté povodňové vlny a dnešní zpřísněné standardy jdou až na úroveň tisícileté povodňové vlny. Funkční objekty vodních děl pak dle

aktuálních požadavků musí převést kontrolní povodňovou vlnu až na úrovni desetitisícileté povodňové vlny. „Například v roce 2006 se na vodní nádrži Vranov vyskytla tisíciletá povodeň dvakrát během tří měsíců. Ta pravděpodobnost, že k něčemu podobnému dojde, je opravdu malá, ale my s ní musíme počítat,“ doplňuje Gargulák. Přísná kritéria se netýkají pouze nových přehrad, ale uplatňují se také při rekonstrukcích současných děl. Podobné modernizace provedlo Povodí Moravy v nedávné době např. na VD Boskovice, VD Plumlov, VD Koryčany, VD Opatovice či VD Vranov.

Vodní dílo Letovice na řece Křetínce slouží společně s vodním dílem Boskovice k nadlepšení průtoků v řece Svitavě. Nezbytným předpokladem pro zahájení rekonstrukce VD Letovice proto bylo dokončení rekonstrukce VD Boskovice tak, aby vždy alespoň jedna z těchto nádrží mohla zajišťovat ekologické nadlepšování průtoků ve Svitavě v období sucha. Dále slouží k zajištění protipovodňové ochrany, energetickému využití, rekreaci a sportovnímu rybářství.

Původní bezpečnostní přeliv měl délku přelivné hrany 26,6 m a kapacitu 58 m³/s.

Průběh prací na novém bezpečnostním přelivu – jeho šířka bude zvětšena ze 4 m na 8 m.

Nový bezpečnostní přeliv má délku přelivné hrany 35,5 m a kapacitu 205 m³/s.

Všechny objekty bezpečnostního přelivu (spadiště, skluz, vývařiště) mají dvojnásobnou šířku. K tomu bylo zapotřebí provést výlom ve skalním masivu na pravém břehu.

Součástí rekonstrukce bylo také provedení nového opevnění návodního líce. Nyní je tvořeno z kamenné rovnaniny.

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/povodi-moravy-dokoncilo-rekonstrukci-vodniho-dila-letovice>